



Gmina Mielec

ul. Głowackiego 5, 39-300 Mielec

Godziny pracy Urzędu: pon.: 7:30 - 17:00, Wt. - Czw.: 7:30 - 15:30, Pt.: 7:30 - 14:00

Telefon: 17 773 05 90 Fax: 17 773 05 91 Email: sekretariat@ug.mielec.pl

Prezentacja publikacji „Gmina Mielec” - Trześń

2021-04-23 12:33:33



Kolejną piękną miejscowością w gminie Mielec, która chcemy Państwu zaprezentować w naszym cotygodniowym cyklu jest Trześń.

TRZEŚŃ

Jedną z większych miejscowości w gminie, leży w jej północnej części, przy drodze powiatowej 1 142R (Chrzastów-Trześń). Przez wieś płyną trzy kanały: Światowiec, Potok Rów i Rzeka. Obszar sołectwa liczy 479 ha. Mieszka na tym terenie około 1360 osób. (Pod koniec roku 2018 - 1365.) Części wsi: Błoniarze, Górale, Pod Szkołą, Rudziska, Stara Wieś, Surowy Kąt - Leśniczówka, Wiry, Hyjkówka.

Liczba gospodarstw rolnych - 165 (stan na 31 XII 2019 r.). Ilość podmiotów gospodarczych - 69 (wg CEIDG, stan na 9 VI 2020 r.).

W pejzażu wsi zdecydowanie dominuje kościół parafialny pw. Niepokalanego Serca Najświętszej Maryi Panny. Uwagę przybysza zwracają też połączone dwa budynki szkolne i ich otoczenie. Pracuje w nich Zespół Szkół, a w jego skład wchodzi: Szkoła Podstawowa im. św. Jana Pawła II i Publiczne Samorządowe Przedszkole. Istotną rolę pełni też biblioteka. Dobrze prezentuje się również obiekt ze sztucznym oświetleniem Ludowego Klubu Sportowego Czarni, którego piłkarska drużyna seniorów występuje w V lidze, a adepci grają w drużynie juniorów.

Odkryte na terenie wsi stanowisko archeologiczne świadczy o pradziejowej osadzie ludzkiej. Pierwsze pisane wiadomości z XIV w. informują, że właścicielem tej ziemi był Pełka, a po nim Niemierza z Galowa, który sprzedał ją Janowi z Tarnowa. W 1510 r. potwierdzono funkcjonowanie młyna na rzece Trześni. Uruchomienie kopalni rudy darniowej wymagało wielu rąk, toteż w 2. poł. XVI w. pisze się już o wsi Trześń. W 1585 r. Stanisław Tarnowski sprzedał ją Hieronimowi Mieleckiemu. Dokument z 1595 r. poświadcza zaś, że kolejnym dziedzicem Trześni był szlachcic Stanisław Baranowski.

Wraz z pobliskim Chorzelowem Trześń należała do parafii rzymskokatolickiej w Mielcu. Z pewnością można stwierdzić, że trześnianie brali udział w powstaniu styczniowym 1863 r., zapewne w oddziale tworzonym w Chorzelowie, a po powstaniu udzielili schronienia powstańcom uciekającym z zaboru rosyjskiego przed represjami i wywózką na Sybir.

Odwieczne kłopoty z wylewami niewielkich rzek i potoków skłoniły 36 gmin, m.in. Chorzelów i Trześń do zawiązania w 1891 r. Spółki Wodnej do regulacji Krzemienicy, Babułówki i Trześni. Po przeprowadzonych robotach wylewy zdarzały się już rzadziej.

W 2. poł. XIX w. dzieci uczęszczały do szkoły w Tuszowie, a w pierwszych latach XX w. zorganizowano własną szkołę 1-klasową. Rosła liczba mieszkańców, ale z nieurodzajnych gleb nie dawano rady wyżywić wszystkich. Działania wojenne w latach 1914-1915 pozostawiły po sobie wiele zniszczeń. Jeszcze boleśniejsze były ofiary w ludziach. Zginęło aż 20 mężczyzn, którzy wyruszyli na wojnę w Legionach Polskich lub wojsku austriackim, a potem walczyli o niepodległość Polski w latach 1918-1920. Do 1932 r. Trześń była samodzielną gminą, a od 1933 r. weszła w skład gminy Tuszów Narodowy. W 1926 r. zorganizowano Ochotniczą Straż Pożarną, a w 1935 r. wybudowano remizę strażacką.

Przez wieś przechodziła kolejka wąskotorowa od Chorzelowa do Dęby. Wożono nią drewno z Puszczy Sandomierskiej do tartaku w Chorzelowie, będącego własnością hr. Karola Tarnowskiego z Chorzelowie. Za wyrażenie zgody na budowę kolejki przez mieszkańców Trześni hrabia pomógł przy budowie szkoły i w roku szkolnym 1938/1939 wprowadzono doń uczniów. Od 1937 r. mieszkańcy Trześni byli zatrudniani przy budowie fabryki samolotów w Cyrance koło Mielca i osiedla fabrycznego.

Na początku okupacji hitlerowskiej ludność z miejscowości usytuowanych w lasach na wschód od Mielca, w tym z Trześni, została przymusowo wysiedlona, ponieważ Niemcy budowali duży leśny poligon wojskowy. Miejscowi nie pozostawali obojętni i organizowali pluton ZWZ-AK, który wykazywał dużą aktywność (akcje sabotażowe i odwetowe). Prowadzono też tajne nauczanie. Ofensywa wojsk radzieckich i zaciepła obrona niemiecka w pierwszych dniach sierpnia 1944 r. pozostawiły olbrzymie zniszczenia. Po wyzwoleniu spod okupacji hitlerowskiej trześnianie powrócili do zniszczonej wsi i przystąpili do jej odbudowy. Wojna jednak trwała. Kilku młodych mężczyzn zostało powołanych do tworzonej w Rzeszowie 2. Armii Wojska Polskiego i uczestniczyło w zwycięskiej ostatniej fazie II wojny światowej.

Pozostała młodzież wykazywała aktywność społeczną. Już w 1945 r. powstało koło ZMW i zorganizowano świetlicę wiejską, a w 1951 r. założono Ludowy Zespół Sportowy (później Ludowy Klub Sportowy Czarni). Wznowiła działalność OSP. Na początku lat 50. przystąpiono do rozbudowy lotniska WSK Mielec, m.in. na części pól Trześni. W związku z tym wysiedlono około 40 rodzin i przeniesiono do Woli Mieleckiej lub Złotnik. Byli też i tacy, którzy pozostali w Trześni, choć już pod innym adresem. Od lat 50. coraz więcej osób podejmowało pracę w mieleckich zakładach pracy, najwięcej w WSK.

Po reformie administracyjnej w 1954 r. Trześń była siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w latach 1955-1960, a następnie została włączona do gromady Cyranka (1960-1972). Od 1956 r. czynna była biblioteka publiczna. W latach 60. Przeprowadzono elektryfikację wsi. Budowano coraz więcej domów murowanych, unowocześniano gospodarstwa domowe. Po reformie oświatowej w 1973 r. do ośmioklasowej Szkoły Podstawowej w Trześni (z filią w Mościskach) dowożono uczniów z Szydłowca i Woli Chorzelowskiej, a tamtejsze szkoły zlikwidowano. W 1977 r. oddano do użytku remizę OSP. 29 XI 1981 r. biskup tarnowski Jerzy Ablewicz erygował parafię rzymskokatolicką pw. św. Wojciecha Biskupa Męczennika, a w latach 1982-1984 zbudowano kościół parafialny pw. Niepokalanego Serca Najświętszej Maryi Panny. W 1989 r. oddano do użytku sieć gazową, a w 1992 r. nowy budynek szkolny. Od 1999 r. do 2003 r. budowano kanalizację sanitarną, a w latach 2002-2004 - salę gimnastyczną przy szkole podstawowej. W 2005 r. rozpoczęło pracę przedszkole. Ponadto w pierwszym dwudziestolecu XXI w. zrealizowano szereg inwestycji unowocześniających wygląd i funkcjonowanie infrastruktury, m.in.: zmodernizowano budynek komunalny, rozbudowano plac rekreacyjno-rehabilitacyjny, budowano chodnik przy drodze powiatowej i oświetlenie uliczne.



Gmina Mielec

ul. Głowackiego 5, 39-300 Mielec

Godziny pracy Urzędu: pon.: 7:30 - 17:00, Wt. - Czw.: 7:30 - 15:30, Pt.: 7:30 - 14:00

Telefon: 17 773 05 90 Fax: 17 773 05 91 Email: sekretariat@ug.mielec.pl

Tekst pochodzi z książki „Gmina Mielec”, którą można wypożyczać w gminnych bibliotekach oraz bezpłatnie odebrać w Urzędzie Gminy Mielec. Ilość egzemplarzy jest ograniczona. Publikacja w wersji PDF jest również do pobrania [na stronie Urzędu Gminy Mielec](#).



Dziękujemy za odwiedziny i zapraszamy ponownie

[bezpośredni link do strony www](#)